

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120438424
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6120438424.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, E., zast. JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 42 350 026, o zaplatenie 21.536,08 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 16. februára 2023, č.k. 11Csp/15/2021-295, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a v závislom výroku III. o trovách konania p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 18.372,72 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.343,76 eur od 10.10.2020 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 732,04 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36,80 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným po právoplatnosti rozhodnutia súdnym úradníkom súdu prvej inštancie.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa pôvodný žalobca (banka) domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 21.536,08 eur s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky, ktoré sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach. Následkom nesplácania úveru riadne a včas vyhlásil žalobca predčasnú splatnosť úveru. Vzhľadom na to, že žalovaný dlžnú časť nevrátil, obrátil sa na súd. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť. V priebehu konania pôvodný žalobca postúpil pohľadávku na žalobcu.

3. Súd prvej inštancie dospel po dokazovaní k záveru, že žaloba je dôvodná čiastočne.

4. Súd prvej inštancie zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú. Preto aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa.

5. Následne sa súd prvej inštancie venoval námietke žalovaného, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný, nakoľko došlo k porušeniu ustanovení zákona o postúpení bankovej pohľadávky, a to z dôvodu, že pohľadávka pôvodného veriteľa nebola riadne zosplatnená a tiež z dôvodu, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa žalovaného nevyzval na úhradu dlžnej sumy. Tieto tvrdenia žalovaného súd prvej inštancie posúdil ako neopodstatnené.

6. Tvrdenie o tom, že pohľadávka nebola riadne zosplatnená, žalovaný opieral o to, že vo výzve zo dňa 25.11.2019 na splatenie dlžnej časti úveru, ako aj vo výzve zo dňa 23.12.2019 na úhradu celej zosplatnenej sumy nie je uvedené, pre ktorú splátku má byť úver zosplatnený. To súd prvej inštancie neakceptoval, nakoľko pôvodný veriteľ splnil všetky podmienky pre uplatnenie práva vyplývajúceho z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Právo veriteľa zosplatiť úver bolo dohodnuté v zmluvných ustanoveniach, v bode 4.6. Napriek tomu, že vo výzve zo dňa 25.11.2019, doručenej žalovanému dňa 28.11.2019, pôvodný veriteľ nešpecifikoval, pre nesplnenie ktorej splátky je žalovaný viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti, z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že posledná splátka, ktorú žalovaný uhradil dňa 25.8.2019, bola len vo výške 15,85 eur. Po uplynutí 3 mesiacov tak pôvodný veriteľ žalovanému oznámil, že je v omeškaní s platením a bude oprávnený vyhlásiť úver za predčasne splatný. Ku dňu 23.12.2019, t.j. po uplynutí 15-tich dní, pôvodný veriteľ úver zosplatiť, čo bolo žalovanému riadne oznámené dňa 3.1.2020.

7. Čo sa týka písomnej výzvy banky dlžníkovi, ktorá je ďalším predpokladom pre postúpenie bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu, súd prvej inštancie uviedol, že táto bola zo strany pôvodného veriteľa splnená. Žalobu pôvodný žalobca podal na súd 1.12.2020. Pôvodný žalobca Poštová banka, a.s. úver zosplatiť, oznámenie o zosplatení bolo žalovanému riadne oznámené. Žaloba spolu s prílohami bola žalovanému doručená dňa 13.1.2021. Uvedené zaslanie žaloby spolu s prílohami žalovanému na úhradu dlžnej sumy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách pred jej postúpením a oznámenia o postúpení pohľadávky, je potrebné podľa súdu prvej inštancie považovať pre účely tohto ustanovenia za písomnú výzvu banky adresovanú žalovanému. Žalovaný tak bol v omeškaní so splnením postupovanej pohľadávky viac ako 90 dní.

8. Preto súd prvej inštancie po postúpení pohľadávky na nového veriteľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 3.10.2022 a pripustení zmeny na strane žalobcu uznesením zo dňa 11.1.2023 pokračoval s novým žalobcom, na ktorého prešla pohľadávka s príslušenstvom voči žalovanému, a žalobca je tak v danej veci aktívne vecne legitimovaný.

9. Ďalšiu námietku žalovaného, že pôvodný veriteľ pred poskytnutím úveru pri skúmaní bonity klienta nekonal s odbornou starostlivosťou, čo má za následok, že žalobca nie je oprávnený žiadať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, resp. ak žalobca hrubo porušil povinnosť skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, posúdil súd prvej inštancie tiež ako nedôvodné.

10. Ďalej súd prvej inštancie podrobil zmluvu o spotrebiteľskom úvere súdnej kontrole, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Dospel k záveru, že v zmluve bola nesprávne uvedená priemerná RPKM v neprospech spotrebiteľa. Preto úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov.

11. Súd prvej inštancie tak skonštatoval, že žalovaný má žalobcovi vrátiť len istinu poskytnutého úveru. Žalobca uhradil do zosplatenia spolu 7.598,32 eur (4.434,96 eur, ktorú sumu žalobca započítaval na istinu + 3.163,36 eur, ktorú žalobca započítaval na zmluvný úrok) a po zosplatení 28,96 eur, ktorú sumu žalobca započítal na istinu. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 26.000 eur. Žalovaný má tak žalobcovi vrátiť spolu 18.372,72 eur. K zaplateniu tejto sumy súd prvej inštancie žalovaného zaviazal spolu so zákonnými úrokmi z omeškania.

12. Vzhľadom k tomu, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, vo zvyšnej časti, nad súdom priznanú výšku istiny, zmluvné úroky a úroky z omeškania, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Rovnako tak zamietol uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie 36 eur, predstavujúci reálne náklady spojené s vymáhaním úveru za zaslané upomienky a zosplatiť výzvy žalovanému, nakoľko vznik nákladov v uvedenej výške žalobca nepreukázal.

13. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa zásady úspechu, a tak priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36,80 %.

14. Proti výrokom I. a III. tohto rozsudku podal odvolanie žalovaný.

15. Žalovaný namietal, že k 25.11.2019 bol povinný uhradiť od 25.5.2017 celkovo 31 mesačných splátok istiny spolu vo výške 8.386,43 eur, a keďže uhradil 7.598,32 eur, bol v omeškaní so sumou 788,11 eur, a nie so sumou uvedenou v liste zo dňa 25.11.2019 (1.611,27 eur). Preto tento list v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je neplatný právny úkon. Žalobca týmto listom nemôže preukazovať, že ide o výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Neboli tak splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt. Žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu.

16. Žalovaný ďalej namietal, že žalobca ako dôkaz o doručení vyššie uvedeného listu predložil poštový podací hárok bez úradnej pečiatky Slovenskej pošty, a.s.. Nepreukazuje doručenie ani snahu o doručenie poštovej zásielky a nie je z neho zrejmé, že preukazuje podanie listu na poštovú prepravu. Poštový podací lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín vzťahujúcich sa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nepreukázal ani odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín. Ak žalobca preukazuje doručenie týchto listín výpisom z informačného portálu Slovenskej pošty pod číslom zásielky, tento výpis nepreukazuje, čo bolo obsahom doručovanej zásielky. Z uvedeného dôvodu žalovaný tvrdil, že žalobca odkazom na výpis z informačného portálu Slovenskej pošty pod číslom zásielky nepreukázal doručenie výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

17. Žalovaný tiež upozornil na to, že z § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že možno postúpiť len splatnú pohľadávku. Ak dôjde k postúpeniu nesplatnej pohľadávky, ide o postúpenie, ktoré odporuje zákonu podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, predžalobnú upomienku, ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony, a preto žalobca nepreukázal existenciu výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

18. Nad rámec uvedeného aj Najvyšší súd SR vo viacerých súdnych rozhodnutiach uviedol, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.3.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020. Napokon žalovaný upozornil, že aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.8.2022 sp. zn. 7 Cdo 240/2020 sa riešil obdobný prípad.

19. Na tomto základe žalovaný žiadal odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

20. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Odvolanie nepovažoval za dôvodné. Odkázal pritom na vecnú správnosť napadnutého rozsudku a žiadal ho potvrdiť.

21. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku I. a v závislom výroku III. o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

22. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP).

23. Žalovaný namietal neplatnosť výzvy právneho predchodcu žalobcu zo dňa 25.11.2019, ktorou bol upozornený na možnosť predčasného zosplatenia úveru. Neplatná má byť táto výzva podľa žalovaného preto, že ňou bol vyzvaný na úhradu inej dlžnej sumy, než bol v skutočnosti dlžný. Preto žalovaný akcentoval, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitimácia.

24. S touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Predmetná výzva predstavuje výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účelom tejto výzvy je vytvorenie príležitosti pre dlžníka ešte odvrátiť zosplatenie úveru (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.11.2022, sp. zn. 7Cdo 268/2020). Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka definuje iba jediný parameter tejto výzvy – musí obsahovať informáciu o tom, že dodávateľ môže úver zosplatiť. Žiadne iné údaje výzvy potrebné nie sú. V prejednávacom prípade právny predchodca informoval žalovaného o práve zosplatiť úver jednoznačnou formuláciou a zrozumiteľne. Preto ani nesprávne uvedená dlžná suma oproti skutočnosti nespôsobuje neplatnosť takejto výzvy (pričom je pravdou, že v tomto prípade právny predchodca žalobcu uviedol vo výzve dlžnú sumu 1.611,27 eur, avšak v skutočnosti bol žalovaný dlžný sumu 1.428,43 eur). Žiada sa dodať, že v úverovom vzťahu má veriteľ a aj dlžník vedomosť o konkrétnej dlžnej sume, a preto nič nebránilo žalovanému uhradiť skutočne dlžnú sumu a odvrátiť tak zosplatenie. To sa však v prejednávacom prípade nestalo.

25. Žalovaný ďalej v odvolaní upozornil, že žalobca ohľadom vyššie uvedenej výzvy zo dňa 25.11.2019 predložil poštový podací hárok bez úradnej pečiatky Slovenskej pošty, a.s., ktorý nepreukazuje doručenie tejto výzvy a ani jej podanie na poštovú prepravu. Preto žalovaný zastával presvedčenie, že právny predchodca žalobcu nepreukázal doručenie tejto výzvy.

26. Ani s tou námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. K výzve zo dňa 25.11.2019 predložil žalobca dva dôkazy. Jednak poštový podací hárok, a jednak i výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty, a.s. Poštový podací hárok obsahuje svoje číslo, údaj o odosielateľovi, údaj o potvrdení podania, informáciu o zamestnancovi Slovenskej pošty a.s., ktorý zásielku prevzal, cenu za zásielku, ďalej podacie číslo zásielky, dátum podania, špecifikáciu adresáta, predmet poštovej zásielky, triedu, hmotnosť zásielky a vyplatenú sumu. Ide o podací hárok Slovenskej pošty, a.s. Výpis z elektronického portálu Slovenskej pošty, a.s. pritom uvádza zhodné podacie číslo z poštového podacieho hárku, pričom koreluje s dátumom podania na pošte a s hmotnosťou zásielky. Zároveň deklaruje, že zásielka bola doručená dňa 28.11.2019. I odvolací súd preto nemá pochyb o doručení tejto výzvy, rovnako ako súd prvej inštancie (ktorý výslovne skonštatoval, že uvedená výzva bola doručená dňa 28.11.2019, v bode 45. napadnutého rozsudku). Preukázanie odoslania listiny na adresu žalovaného poštovým podacím hárkom podporený výpisom z elektronického portálu Slovenskej pošty, a.s. je podľa odvolacieho súdu dostatočné. Odovzdaním zásielky na poštovú prepravu totiž odosielateľ môže počítať s riadnym doručením adresátovi zásielky, teda i s dôjdením prejavu vôle odosielateľa adresátovi (v súlade s § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Tento záver je pritom aj v súlade s judikatúrou, podľa ktorej je podstatné, „aby adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle odosielateľa, a teda aby sa tento prejav vôle dostal do jeho dispozičnej sféry, pričom povinnosťou odosielateľa je preukázať doručenie prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta (teda nie je nutné preukazovať doručenie priamo do vlastných rúk adresáta)“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.4.2023, sp. zn. 9 Cdo 295/2021).

27. Žalovaný mal tiež za to, že nedošlo k postúpeniu splatnej pohľadávky, lebo v čase postúpenia pohľadávky nedošlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru z dôvodu, že upomienka aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti sú neplatné právne úkony.

28. Odvolací súd prezentovanú námietku hodnotí ako neopodstatnenú. Výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je platná a bola žalovanému i riadne doručená (čo odvolací súd skonštatoval vyššie). Rovnako vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 23.12.2019 je platné a bolo žalovanému i doručené dňa 3.1.2022 (čo žalobca preukázal doručenkou a súd prvej inštancie toto skutkové zistenie uviedol v bode 16. napadnutého rozsudku; avšak nejasne uviedol doručenie tejto výzvy v bode 47., k čomu sa odvolací súd ešte vyjadrí nižšie).

29. Preto ak právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 23.12.2019 a pohľadávku postúpil na žalobcu dňa 3.10.2022, splnil zákonnú požiadavku podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa nej je možné postúpiť splatnú pohľadávku, ak uplynie od omeškania dlžníka doba dlhšia ako 90 kalendárnych dní, čo v prejednávacom prípade splnené bolo. Nedošlo tak k postúpeniu živého úveru.

30. Na tomto mieste odvolací súd podotýka, že súd prvej inštancie v bode 47. napadnutého rozsudku nejasne uviedol, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo žalovanému riadne oznámené, a súčasne že doručením žaloby je potrebné považovať za doručeníu aj výzvu upozorňujúcu na predčasné zosplatnenie a výzvu vyhlasujúcu mimoriadnu splatnosť úveru. Doručenie výziev však nie je možné považovať za splnené doručením žaloby žalovanému. Tieto výzvy je nutné doručovať zákonu zodpovedajúcim spôsobom – teda dlžníkovi (nie prostredníctvom súdu). V tomto prípade je ale podstatné to, že súd prvej inštancie mal správne za preukázané doručenie oboch výziev, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania.

31. Ďalej je nutné uviesť, že nie je potrebné, aby veriteľ realizoval v súvislosti so zosplatnením a postúpením pohľadávky dve samostatné výzvy – jednu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a druhú podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.5.2022, sp. zn. 1 Cdo 4/2020). Preto nie je opodstatnená ani námietka žalovaného, podľa ktorej oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nemôže predstavovať výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

32. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovaného tak dôvodné neboli; iné námietky žalovaný v odvolaní nevzniesol. Preto odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne napadnutým výrokom I. a vecne správny bol i závislý výrok III. o trovách konania. To je dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku odvolacím súdom (§ 387 ods. 1 CSP).

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).